

Ozorowski, Mieczysław

Sprawozdanie ze spotkań księży profesorów wyższych seminariów duchownych z Białegostoku, Drohiczyna, Łomży i Siedlec w roku akadmickim 1993/1994

Studia Teologiczne 12, 419-422

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIA

Studia Teologiczne
Biał., Droh., Łom.
12(1994)

KS. MIECZYSLAW OZOROWSKI

SPRAWOZDANIE ZE SPOTKAŃ KSIĘŻY PROFESORÓW WYŻSZYCH SEMINARIÓW DUCHOWNYCH Z BIAŁEGOSTOKU, DROHICZYNA, ŁOMŻY I SIEDLEC W ROKU AKADEMICKIM 1993/94

1. Sprawozdanie ze spotkania Księży Profesorów Wyższych Seminariorów Duchownych w Drohiczynie z dnia 22 października 1993 roku.

1. Dnia 22 października w Wyższym Seminarium Duchownym w Drohiczynie odbyło się kolejne spotkanie księży profesorów Wyższych Seminariorów Duchownych. Było na nim obecne 34 osoby z Białegostoku, Drohiczyzna, Łomży i Siedlec. Zebranych powitał Ks. Rektor Wyższego Seminarium w Drohiczynie. Następnie Ks. Bp W. Jędruszek powiedział kilka słów o miłości międzydiecezjalnej wspólnoty księży profesorów. Spotkaniu przewodniczył Ks. Rektor Wyższego Seminarium Duchownego z Siedlec. Na wstępie przeczytano sprawozdanie z poprzedniej sesji księży profesorów.

2. Zaproszonym prelegentem był Ks. Bp Jan Szlaga. Wygłosił on wykład na temat: *Czy w prologu św. Jana mamy informacje o dziewiczym narodzeniu Jezusa?* Całość była podzielona na trzy części.

Pierwsza część była poświęcona mariologii u św. Jana. Autor czwartej Ewangelii nie nazywa Maryi po imieniu, ale stosuje do niej tytuł „niewiasta”, choć mamy tu doczynienia z pięknymi perykopami maryjnymi (Kana i u stóp Krzyża). W Prologu zaś znajdujemy tylko małą wzmiankę o ziemskim pochodzeniu Jezusa. Co w porównaniu z synoptykami jest rzeczą zastanawiającą.

W drugiej części autor zajął się problemem Józefa w pismach janowych. Ks. Biskup odwołał się do dwóch tekstów J 1,45 i J 6,42, gdzie Jezus jest nazwany synem Józefa. Z analizy obu tekstów wynika, że imię Józef związane było z obiegową opinią ludzi, nie związanych z Jezusem, co do Jego ziemskiego pochodzenia. Jezus był znany jako „syn Józefa”, ale jest to opinia tłumu. Jezus poucza przychodzących do niego uczniów i poprzez wiarę doprowadza ich do odkrycia Kim jest naprawdę. Widzimy więc przejście od zwykłej opinii do odkrycia Objawienia o Jezusie Chrystusie — Synu Bożym. Jezusa należy przyjąć z jego rodowodem ziemskim ale i z wiarą w jego boskość.

Istnieje opinia, że Paweł i Jan nie mówią o dziewiczym narodzeniu Jezusa, ponieważ nie byli tym zainteresowani. Nie jest to cała prawda a odpowiedź znajdujemy w prologu J 1,13. Krytyka literacka tego tekstu sprawia jednak poważne trudności. Większość rękopisów podaje tu bowiem liczbę mnogą a nie pojedynczą. Krytyka wewnętrzna tekstu, jak i niektóre najstarsze rękopisy wskazują tu na Słowo, które przychodzi na świat. Formalnie trudno jest rozstrzygnąć, która interpretacja jest pierwotna lub poprawniejsza.

Świadectwa licznych Ojców Kościoła (Ireneusz, Orygenes, Cyryl Jerozolimski i Augustyn) przychyliłyby się do twierdzenia, że tekst ten odnosi się do ziemskiego przyjścia Jezusa. Okoliczności tego przyjścia były ziemskie ale samo przyjście boskie. Przyjście Jezusa jest znakiem historycznym ale jednocześnie jest wydarzeniem ponadhistorycznym. Słowo przyszło od Boga i zamieszkało między ludźmi, aby nam ukazać drogę do Boga.

3. Ksiądz Rektor przewodniczący spotkaniu wprowadził do dyskusji nad referatem. Jako pierwszy głos zabrał Ks. Bp E. Ozorowski dając swój własny komentarz do omawianego fragmentu z prologu św. Jana. Jezus u Jana jest principium, początkiem i zasadą wszelkiego pochodzenia w Kościele. Ks. S. Piotrowski nawiązał w swej wypowiedzi do Ducha, którego Jezus oddał lub przekazał Kościołowi. Ks. Z. Rostkowski wspomniał o kontekście gnostyckim, a ks. Z. Lewicki o kontekście filozoficznym prologu Ewangelii św. Jana. Ks. Bp Jan Szlaga ustosunkowywał się na bieżąco do powyższych głosów w dyskusji.

4. Spotkanie zakończył Ksiądz Rektor z Siedlec dziękując prelegentowi za referat i zapraszając zebranych na 2 grudnia do Siedlec.

2. Sprawozdanie ze spotkania księży Profesorów Wyższych Seminarium Duchownych w Siedlcach dnia 2 grudnia 1993 roku

1. Dnia 2 grudnia 1993 roku odbyło się w Siedlcach spotkanie księży profesorów Wyższych Seminarium Duchownych. Przybyło na nie 43 Księża z Siedlec, Łomży, Białegostoku i Elku. Obecnych było czterech biskupów: ks. Bp E. Ozorowski, Ks. Bp E. Samsel, Ks. Bp W. Skomorucha i H. Tomasik. Zebranych powitał Ks. Rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Siedlcach.

2. Spotkanie rozpoczął i jemu przewodniczył Ksiądz Rektor WSD w Łomży A. Miałchowski.

3. W następnym punkcie odczytano i przyjęto bez zastrzeżeń protokół z poprzedniego spotkania Księża Profesorów WSD w Drohiczyńnie.

4. Referat wygłosił Ks. Bp Henryk Tomasik na temat: „Encyklika *Veritatis Splendor* hymnem o prawdzie wyzwalającej”. Całość została ujęta w kilku punktach.

Na początku prelegent przypominał, że motywem wydania encykliki *Veritatis Splendor* była potrzeba całościowego ujęcia nauki o moralności w kontekście współczesnych zmian w świecie. Ks. Biskup zarysował kilka problemów i zjawisk charakteryzujących współczesne społeczeństwa: problem wolności, zjawisko socjologizmu i emotywizm.

Jan Paweł II na początku Encykliki zatrzymuje się nad wydarzeniem ewangelicznym, jakim jest spotkanie z młodzieńcem. Stawia on pytanie o dobro. We współczesnym świecie dobro i wiele innych wartości religijnych i moralnych jest zredukowanych do wartości tylko estetycznych. Papież ukazuje relację pomiędzy prawdą a wolnością. Doskonałość wymaga dojrzałej postawy daru z siebie i naśladowania Jezusa. Pytanie o dobro jest więc pytaniem o Boga. Współcześnie jednak absolutem stała się sama wolność.

Ks. Biskup przedstawił cztery rozumienia wolności według Jana Pawła II: wolność jako cecha woli, wolność jako cecha osoby, wolność jako zadanie i wolność w znaczeniu swobód demokratycznych.

W następnym punkcie prelegent poruszył problem relacji wolności do Prawa Bożego. Według Papieża Prawo Boże jest gwarantem wolności. Sumienie, które jest sanktuarium człowieka, potrafi odczytać prawdę Bożą. Jan Paweł II przedstawia różne współczesne doktryny przeciwne takiemu ujęciu.

Na koniec Ks. Biskup ukazał wyznaczniki moralnej wartości czynu. Takim obiektywnym kryterium jest Prawo Boże. Osoba Jezusa Chrystusa jest wzorem realizowania doskonałej wolności: *Poznajcie Prawdę a Prawda was wyzwoli*. Encyklika Jana Pawła ukazuje tę Prawdę wyzwalającą. Całość wykładu była okraszona licznymi rysunkami i schematami.

5. Ksiądz Rektor A. Miałchowski podsumował wykład, ukazując główne jego punkty i rozpoczął dyskusję. Ks. S. Piotrowski postawił problem wartości doktrynalnej Encykliki. Powiedział też, że Papież ostrzega przed dychotomią nie tylko wolności i prawdy ale wiary i moralności. Ks. K. Kułakowski zauważył, że Encyklika jest utrzymana w tonie tradycyjnych ustaleń teologiczno-moralnych. Ks. S. Kisiel przedstawił spojrzenie duszpasterskie na encyklikę. Ks. E. Borawski postawił pytanie: czy istnieje prawda obiektywna? Odpowiedział na to pytanie Ks. A. Miałchowski, twierdząc, że zawiera się ona w prawie naturalnym ale wszyscy ludzie nie uznają tej samej koncepcji prawa naturalnego. Ks. M. Major przedstawił wolność, która towarzyszy prawdzie, która kieruje człowieka ku prawdzie. Wywołało to krótką, burzliwą dyskusję pomiędzy Ks. S. Piotrowskim, Ks. A. Miałchowskim i zainteresowanymi. Ks. B. Błoński zapytał: jak docierać z przesłaniem encykliki do młodego, często niechętnego człowieka? Ks. J. Okuła mówił o różnych poziomach odczytywania Encykliki.

Na zakończenie Ks. Biskup H. Tomasiak podsumował dyskusję ustosunkowując się do niektórych wypowiedzi. Jan Paweł II podał tradycyjny wykład w kontekście nowych prądów filozoficznych i w zmieniającym się świecie, pełnym znaków czasu. Jan Paweł II nie dyskutuje ale ukazuje wiernie „blask Prawdy”.

6. Ks. A. Miałchowski podziękował za wykład. W uwagach organizacyjnych Ks. W. Nowacki zaprezentował 11 numer *Studiów Teologicznych*. Następny termin spotkania ustalono na 21 kwietnia 1994 roku w Łomży. Ostatnim punktem spotkania był obfity i zasłużony obiad.

3. Sprawozdanie ze spotkania Księży Profesorów Wyższych Seminarium Duchownych w Łomży dnia 21 kwietnia 1994 roku.

1. Dnia 21 kwietnia 1994 roku w jednej z sal Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży spotkało się 39 Księży Profesorów WSD z Białegostoku, Drohiczyzna, Łomży i Siedlec. Zebranych powitał Ksiądz Rektor A. Miałchowski. Usprawiedliwił on jednocześnie nieobecność Ks. Bpa J. Paetza i Ks. Bpa E. Samsela. Spotkaniu przewodniczył Ksiądz Rektor AWSW w Białymstoku S. Hołodok.

2. Referat wygłosił ks. dr J. Grajewski na temat „*Czcij Ojca i matkę swoją*” w tradycji biblijnej.

We wstępie prelegent zaakcentował aktualność tematyki i odwołał się do nauczania Ojca św. Jana Pawła II. Całość była podzielona na trzy części.

Pierwsza najdłuższa część poświęcona była analizie problemu w świetle przymierza synajskiego. Analizując teksty Starego Testamentu autor zwrócił uwagę na oryginalność sformułowania czwartego przykazania Dekalogu, które posiada bardziej religijny niż prawny charakter. Wnikliwej analizie zostało poddane również sformułowanie „czcić”. Nie jest to tylko szacunek okazywany rodzicom, ale autentyczna

troska o wszystkich ludzi w podeszłym wieku w rodzinie, która składała się z kilku pokoleń. Motyw czci przekraczał rozumienie utylitarne dotyczące pomyślności jednego klanu rodzinnego, ale posiadał wymiar patriotyczny i religijny. Przykazanie skierowane było więc nie do małych dzieci, ale do dorosłych ludzi, którzy często przewodzili danej grupie rodzinnej.

Druga część referatu poświęcona była omówieniu tego przykazania w świetle Ewangelii synoptycznych. Autor odwoływał się głównie do wypowiedzi Jezusa w kontekście perykopy o bogatym młodzieńcu (Mt 19,16). Jezus radykalizuje przykazania Starego Testamentu. Ewangelie wiążą to przykazanie ściślej z czcią oddawaną Bogu. Zachowanie tego przykazania jest jednym z koniecznych warunków osiągnięcia zbawienia.

Ostatnia część referatu omawiała tę problematykę w pozostałych pismach Nowego Testamentu. Autor skoncentrował się głównie na tekście Ef 6,1-4, który jest „kodeksem domowym”. Należy czcić rodziców ponieważ jest to wola Boża, ponieważ jest to miłe Panu.

3. Referat podsumował i dyskusję rozpoczął Ks. Rektor S. Hołodok. Wzięła w niej udział wyjątkowo duża liczba zebranych księży: Ks. Bp E. Ozorowski, Ks. M. Olszewski, Ks. A. Miałchowski, Ks. A. Olów, Ks. J. Dołęga, Ks. S. Strzelecki, Ks. J. Sobotka, Ks. Z. Rostkowski, Ks. S. Kisiel, Ks. L. Namiot, Ks. Z. Lewicki, Ks. J. Solowianiuk, Ks. A. Boszko, Ks. F. Sadowski, Ks. S. Hołodok. Postawiono wiele pytań natury ogólnej i bardziej szczegółowych mniej lub więcej związanych z tematem. Poruszano problemy: łączności czwartego przykazania z czcią należną Bogu; centralnej pozycji tego przykazania w Dekalogu; motywacji utylitarnej; umiejętności rozwiązywania kwestii społecznej na drodze religijnej; problem ojcostwa duchowego i fizycznego; związku czwartego przykazania z przykazaniem miłości. Na zakończenie Ksiądz prelegent podsumował dyskusję ustosunkowując się do postawionych problemów, odpowiadając na niektóre pytania i wyjaśniając wątpliwości.

4. Ksiądz Rektor S. Hołodok podziękował prelegentowi i Księżom zabierającym głos w ożywionej dyskusji świadczącej o aktualności tematu. Ustalono, że następne spotkanie odbędzie się dnia 20 października 1994 roku w AWSD w Białymstoku.

5. Komunikaty: Ks. F. Woronowski ofiarował kilka swoich najnowszych pozycji naukowych dla bibliotek seminaryjnych. Ks. S. Kisiel zapowiedział nowy podręcznik do katechezy pierwszych klas licealnych. Ks. J. Dołęga prosił o składanie w Redakcji *Studiów Teologicznych* tekstów artykułów.

6. Ks. Rektor S. Hołodok jeszcze raz podziękował wszystkim zebranim, którzy następnie udali się na skromny posiłek, składający się z kilku dań.